

**Розглянуто на засіданні
ШМО КТЛ КМР
(протокол № 1 від 13.09.2023)**

**Методичні рекомендації щодо
подолання освітніх втрат з учнями, які потребують педагогічного
супроводу та підтримки**

Учням, які не можуть самостійно опрацювати навчальний матеріал, вчитель надає підтримку протягом уроку.

Етапи уроку	Види допомоги в навчанні
У процесі контролю за підготовленістю учнів	<ul style="list-style-type: none"> – Створення доброзичливої атмосфери під час опитування. Зниження темпу опитування, дозвіл довше готуватися біля дошки. – Пропонування учням орієнтовного плану відповіді. – Дозвіл користуватися наочним приладдям, що допомагає з'ясувати суть явища. – Стимулювання оцінкою, підбадьоренням, похвалою
Під час викладу нового матеріалу	<ul style="list-style-type: none"> – Вживання заходів підтримки інтересу до тих, хто погано встигає, за допомогою запитань, що з'ясовують ступінь розуміння ними навчального матеріалу. – Залучення їх як помічників у підготовці приладів, дослідів тощо. – Залучення до висловлення пропозиції в разі проблемного навчання, до висновків та узагальнень або пояснень суті проблеми, висловленої сильним учнем.
Під час самостійної роботи на уроці	<ul style="list-style-type: none"> – Поділ завдань на дози, етапи, виокремлення зі складних завдань низки простих, посилення на аналогічне завдання, виконане раніше. – Нагадування прийому та способу виконання завдання. – Вказівка на необхідність актуалізувати те чи інше правило. – Посилання на правила та властивості, необхідні для розв'язання задач і виконання вправ.

	<ul style="list-style-type: none"> – Інструктування щодо раціональних шляхів виконання завдань, вимог до їхнього оформлення. – Стимулювання самостійних дій учнів, які погано встигають. – Ретельніший контроль за їхньою діяльністю, вказування на помилки, перевірка, виправлення.
Під час організації самостійної роботи	<ul style="list-style-type: none"> – Вибір для груп учнів, що погано встигають, найраціональнішої системи вправ, а немеханічне збільшення їх кількості. – Докладніше пояснення послідовності виконання завдання. – Попередження про можливі утруднення, використання карток-консультацій, карток з орієнтовним планом дій

Попередження нових освітніх втрат

Етапи уроку	Акценти в навчанні
1. У процесі контролю за підготовленістю учнів	<ul style="list-style-type: none"> – Спеціально контролювати засвоєння питань, що зазвичай викликають в учнів найбільше утруднень. – Ретельно аналізувати і систематизувати помилки, яких припускаються учні в усних відповідях, письмових роботах; з'ясувати типові для класу й зосереджувати увагу на їх виправленні. – Контролювати засвоєння матеріалу учнями, які пропустили попередні уроки. – По закінченні поділу теми або розділу узагальнювати підсумки засвоєння школярами основних понять, законів, правил, умінь і навичок, виявити причини відставання.

<p>2. Під час викладання нового матеріалу</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Обов'язково перевіряти під час уроку ступінь розуміння учнями основних елементів матеріалу. – Стимулювати запитання з боку учнів у разі утруднень під час засвоєння навчального матеріалу. – Застосовувати засоби підтримки інтересу до засвоєння знань. – Забезпечувати великий вибір методів навчання, що дають змогу всім учням активно засвоювати матеріал.
<p>Під час самостійної роботи учнів на уроці</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Добирати до самостійної роботи завдання з найважливіших, складних і важких розділів навчального матеріалу, прагнучи меншою кількістю вправ, але поданих системно, досягти більшого ефекту. – Включати до самостійної роботи вправи на виправлення помилок, допущених у відповідях і в письмових роботах. – Інструктувати про порядок виконання роботи. – Стимулювати постановку запитань до вчителя в разі утруднень у самостійній роботі. – Допомогати учням у роботі, всіляко розвивати їхню самостійність. – Вчити планувати роботу, виконуючи її в належному темпі, та здійснювати контроль за роботою.
<p>4. Під час організації самостійної роботи поза класом</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Забезпечити у виконанні домашньої роботи повторення вивченого, концентруючи увагу на найважливіших елементах програми, які зазвичай викликають найбільше утруднення. – Систематично давати домашнє завдання на роботу над типовими помилками.

- Чітко інструктувати учнів про порядок виконання домашніх робіт, перевіряти ступінь розуміння цих інструкцій школярами, які не встигають.
- Погодити обсяг домашніх завдань з іншими вчителями класу, окрім перевантаження, особливо учнів, які погано встигають.